

Carbon Border Adjustment Mechanism

MANUAL – VERSION 02 APRIL 2024

Inledning

Carbon Border Adjustment Mechanism ("mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna" hädanefter "CBAM") är en betydande del av EU:s åtgärds paket som har till syfte att säkerställa EU:s övergripande klimatmål. CBAM är ett av EU:s viktigaste verktyg för att motverka att minskade utsläpp av växthusgaser inom EU neutraliseras av ökande utsläpp utanför EU:s tullområde. CBAM ska bland annat motverka att tillverkning av koldioxidintensiva varor flyttas till länder utanför EU.

CBAM införs i två steg. I det första steget, som är en övergångsperiod mellan den 1 oktober 2023 och den 31 december 2025, är importörer av produkter som omfattas av CBAM skyldiga att rapportera uppgifter om produkternas utsläpps innehåll. Rapporteringen omfattar i detta steg både direkta och indirekta utsläpp.

I det andra steget, som införs den 1 januari 2026, kommer avgifter avseende CBAM att tas ut. I detta skede medför CBAM en ny kostnad för berörda importörer. Importörerna ansvarar för att inneha avgiftsbelagda utsläppscertifikat (CBAM-certifikat). Importörerna måste även ansöka om och beviljas tillstånd för att agera som CBAM-deklaranter. Detta är en förutsättning för att kunna fortsätta importera aktuella varukategorier som omfattas av CBAM.

Tillgänglig information rörande CBAM är både omfattande och komplex. **Svenskt Näringsliv** har därför, i samarbete med **Ernst & Young AB (EY)**, tagit fram denna manual. Innehållet i manualen fokuserar på den så kallade övergångsperioden. Lämpliga steg att vidta för att hantera övergångsperioden summeras i en checklista. Steg i checklistan förklaras mer i detalj i manualen.

Manualen ger även vägledning avseende de krav som kommer ställas på de som träffas av CBAM från och med 1 januari 2026. Det ska dock noteras att hur CBAM-hanteringen kommer ske efter övergångsperioden är vid dags dato inte helt fastslaget, vare sig på EU-nivå eller i Sverige.

Denna manual utgör ett faktabaserat stöd till svenska importörer när de ska tolka CBAM-regelverket och agera för att möta de nya kraven på efterlevnad i Sverige. Manualen är baserad på offentlig information som var tillgänglig vid manualens publiceringsdatum. Manualen utgör inte rådgivning och ska inte nyttjas som sådan. Importörer som behöver individuellt anpassat stöd hänvisas till att inhämta självständig rådgivning. Svenskt Näringsliv eller EY är inte ansvariga för konsekvenser av användandet av denna manual i strid med ovanstående villkor.

Innehållsförteckning

1. Checklista – Steg för att bli CBAM-redo	s. 6
2. Terminologi - Definition av centrala begrepp.....	s. 8
3. Övergripande information om CBAM i Sverige	
• Kopplingen mellan EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) och CBAM.....	s. 10
• Tidslinje	s. 11
• Ansvar och skyldigheter under och efter övergångsperioden	s. 12
• Redogörelse av direkta och indirekta inbäddade utsläpp (ej beräkningar)	s. 13
• Varukategorier som omfattas av CBAM	s. 14
• Ansvariga myndigheter	s. 15
4. Rapporteringsplikt	
• Obligatorisk rapporteringsplikt under övergångsperioden	s. 17
• Uppgifter som krävs för rapporteringen	s. 18
• Viktiga datum	s. 19
• Övergångsregistret	s. 20
• Standardvärden och tidsbegränsning	s. 21
• Sanktioner	s. 21
5. Undantag från CBAM och specialregler	
• Vissa icke EU-länder	s. 23
• Varor med lågt värde	s. 23
• Militärutrustning	s. 23
• Återimport av varor	s. 23
• Aktiv förädling (specialregel)	s. 24
• Passiv förädling (specialregel)	s. 25

Innehållsförteckning

6. Vikten av interna rutiner och kontroller

- Säkerställ att er verksamhet har utsett CBAM-ansvarigas. 27
- Tillämpa en effektiv metod för att säkerställa om er verksamhet omfattas av CBAMs. 27
- Kvantifiera era varukategorier som omfattas av CBAMs. 28
- Säkerställ vilka av era icke EU-leverantörer som har varukategorier som omfattas av CBAM ...s. 28

7. Kommunikation med leverantörer

- Efterfråga uppgifter från respektive icke EU-leverantörs. 30
- Se till att leverantörerna meddelar eventuella uppdateringars. 30
- Uppmana era icke EU-leverantörer att registrera sig i EU:s leverantörsregisters. 32

8. Framåtblickande information

- Obligatoriskt krav på tillstånd och certifikats. 34
- Ansökningsperiod för tillstånd avseende status som godkänd CBAM-deklarants. 34
- Krav på att köpa CBAM-certifikats. 35
- Kommande utfasning av fri tilldelning inom EU ETS respektive infasning av CBAM.....s. 36
- Prismekanism för CBAM-certifikat ska spegla EU ETS.....s. 37
- Kommunikation med kund.....s. 38
- CBAMs påverkan på andra områden.....s. 38
- Regler för CBAM-avdrags. 39
- Eventuell utökning av CBAMs. 39
- Hantering av återimport av unionsvarors. 39
- Hantering av passiv förädlings. 39

Bilaga A – Varukategorier som i dagsläget omfattas av CBAMs. 41

1. Checklista – Steg för att bli CBAM-redo

1. Checklista – Steg för att bli CBAM-redo

- ☐ Tilldela ansvar att hantera CBAM i er organisation, både från ett praktiskt och strategiskt perspektiv. – *Se avsnitt 6*
- ☐ Sätt er in i CBAM-regelverkets krav, omfattning och förstå hur rapportering av CBAM ska ske i Sverige – *Se avsnitt 4, samt manualen i stort*
- ☐ Granska de importörer som sker av er in i EU för att fastställa om ni omfattas av regelverket samt bedöma de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna för er verksamhet. – *Se avsnitt 4, 6 och 7*
- ☐ Säkerställ att nuvarande tullmässiga klassificeringen av importerade varor är korrekt. – *Se avsnitt 6*
- ☐ Analysera vilken data som kommer krävas för att lämna in kvartalsvisa CBAM-rapporter och utvärdera befintlig data för att identifiera eventuella brister. Om brister konstateras krävs implementering av åtgärder för att läka dessa. Detta kommer troligtvis innebära involvering av en bred skara intressenter för att granska interna system, processer och kontroller för att samla in nödvändiga data. – *Se avsnitt 6 och 7*
- ☐ Kommunicera med era leverantörer för att förstå om de har genomfört några förberedelser kopplade till CBAM-regelverket. Det innebär också att säkerställa att kontroller används och att nödvändig information för CBAM-rapporter finns tillgänglig. – *Se avsnitt 7*
- ☐ För att kunna rapportera till det så kallade CBAM-övergångsregistret behöver ni ha tillgång till Tullverkets e-tjänster (säkerställ att ni tillgång till Tullverkets e-tjänster). – *Se avsnitt 3 och 4*
- ☐ Förbered er för ansökan om status som godkänd CBAM-deklarant under år 2025. – *Se avsnitt 8*
- ☐ Se över era leverantörskedjor och inköp av CBAM-varor, både från ett pris och ESG-perspektiv (t.ex. total kostnad samt totalt koldioxidavtryck/miljöprofil på inköpta varor). – *Se avsnitt 6*
- ☐ Beräkna och inkludera CBAM-kostnader i framtida budgetarbete, prissättningar och avtal. – *Se avsnitt 8*
- ☐ Kommunicera med era kunder och uppdatera avtal för att säkerställa att kostnaden kan överföras på kunderna. – *Se avsnitt 8*
- ☐ Följ noga utvecklingen av CBAM-lagstiftningen. Analysera ytterligare vägledning som publiceras av EU och Naturvårdsverket och integrera detta i planeringen. Notera att förutom EU utforskar även andra jurisdiktioner att införa liknande regler. Rörande utökning av KN-nummer som kan komma att inkluderas i CBAM. – *Se avsnitt 8*

2. Terminologi – Definition av centrala begrepp

2. Terminologi

Definition av centrala begrepp

- Importör/tulldeklarant – den som inger en tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor i eget namn, eller den person i vars namn en sådan deklaration inges.
- CBAM-deklarant – samma person som agerar som importör (dvs. tulldeklarant). Vid indirekt tullombudskap är det tullombudet som är ansvarig CBAM-deklarant.
- Direkta utsläpp: utsläpp från produktionsprocesserna för varor, inbegripet utsläpp från produktion av värme och kyla som förbrukas under produktionsprocessen.
- Indirekta utsläpp – utsläpp från produktion av el som förbrukas under produktionsprocessen för varor, oavsett var den förbrukade elen produceras.
- EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) - ett styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser.
- Eori-nummer – ett unikt registreringsnummer som ska användas vid all tullrelaterad verksamhet inom EU. Det tilldelas av tullmyndigheten (i Sverige av Tullverket), när registreringen för tulländamål har fullföljts, och är obligatoriskt för att kunna agera som importör eller exportör.
- Direkt tullombud – tullombud som lämnar deklarationen i sin kunds namn, och själv står som ombud i tulldeklarationen.
- Indirekt tullombud – tullombud som lämnar deklarationen i sitt eget namn, men för annans räkning. Tullombudet står som deklarant i deklarationen.
- Import – inköp av varor från ett land utanför EU.
- Aktiv förädling – innebär att icke EU-varor importeras till EU:s tullområde för reparation/bearbetning.
- Passiv förädling – när EU-varor tillfälligt exporteras till ett land utanför EU:s tullområde för att genomgå reparation/bearbetning.

3. Övergripande information om CBAM i Sverige

3. Övergripande information om CBAM i Sverige

Kopplingen mellan EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) och CBAM

- Det finns en länk mellan CBAM i Sverige (och EU) och EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS). EU ETS är ett styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. EU ETS bygger på EU-gemensamma regler och omfattar alla medlemsländer samt Norge, Schweiz, Island och Liechtenstein. EU:s utsläppshandel inleddes år 2005. Sedan starten har systemet steg för steg utvidgats och gäller nu fler branscher.
- Tillverkande industrier och anläggningar som producerar el och värme omfattas av ETS (deltagarna).
- I dagsläget har EU två grundläggande metoder att fördela utsläppsrätter. Grundregeln är att låta deltagarna köpa utsläppsrätter (så kallad auktion).
- EU delar också ut utsläppsrätter gratis (så kallad fri tilldelning). Gratis utsläppsrätter går till vissa industrier som är utsatta för internationell konkurrens och därmed löper risk för så kallat koldioxidläckage dvs. att produktionen flyttar från EU till länder med lägre ambitionsnivå i fråga om utsläppsminskningar eller att produkter från EU ersätts med mer koldioxidintensiva importvaror.
- Under den nuvarande handelsperioden, som pågår 2021–2030, har EU beslutat att:
 - 57 procent av utsläppsrätterna ska auktioneras.
 - 43 procent av utsläppsrätterna ska delas ut gratis - *Denna del ska fasas ut från och med januari 2026 och det är då CBAM fortsätter fasas in, se nästa sida*).
- EU bestämmer hur stora de totala utsläppen får vara för deltagarna – nivån kallas utsläppstak. Det innebär att den tillåtna mängden utsläpp är förutbestämd och minskar varje år. Den tillåtna mängden utsläpp fördelas på utsläppsrätter, som säljs (auktioneras) eller delas ut gratis till deltagarna och varje utsläppsrätt ger deltagaren rätt att släppa ut ett ton koldioxid. Deltagarna måste varje år redovisa sina utsläpp och överlämna utsläppsrätter som motsvarar sina utsläpp.
- Deltagarna kan köpa och sälja utsläppsrätter mellan varandra. Ett överskott av oanvända utsläppsrätter kan säljas och ett underskott måste täckas genom att deltagaren köper fler utsläppsrätter från andra deltagare.
- Handeln sker på särskilda utsläppsmarknader (liknande aktiebörs) och därmed styrs priset på utsläppsrätter av tillgång och efterfrågan och kan variera.

3. Övergripande information om CBAM i Sverige, forts.

Tidslinje

- CBAM kommer införas i två steg. Första steget utgörs av övergångsperioden som startade den **1 oktober 2023** och som sträcker sig till och med den 31 december 2025. Denna period regleras av avsnitt X i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr. 2023/956 (hädanefter förordning nr. 2023/956) och närmare bestämt artikel 32 till artikel 35.
- Under övergångsperioden begränsas importörens skyldigheter till en rapporteringsplikt (artikel 32 i förordning nr. 2023/956), dvs. under övergångsperioden finns det inga tillståndskrav eller krav på CBAM-certifikat.
- Importörerna är skyldiga att kvartalsvis rapportera inbäddade utsläpp i varor som importerats under det föregående kvartalet av kalenderåret.
- Uppgifter ska lämnas rörande direkta och indirekta utsläpp samt, i förekommande fall, det koldioxidpris som faktiskt betalats i ursprungsland (artikel 35 förordning nr. 2023/956). Rapporterna ska lämnas in senast den sista dagen i kalendermånaden efter utgången av varje kvartal.
- **Första CBAM-rapporten ska vara inlämnad senast den 31 januari 2024** och den sista rapporten för övergångsperioden ska lämnas in senast den 31 januari 2026 för varor som importerats under det fjärde kvartalet 2025 (i enlighet med notering 3 samt artikel 8 i Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr. 2023/1773 (hädanefter förordning nr. 2023/1773). *Se avsnitt 3 för mer information om viktiga datum.*
- **I steg två, som startar 1 januari 2026, börjar avgifter gällande CBAM att tas ut.** Importören har ansvar för att skaffa avgiftsbelagda utsläppscertifikat (CBAM-certifikat) men även ansvar för att ha ansökt och beviljats tillstånd för status som godkänd CBAM-deklarant. Vidare kommer strukturen på rapporteringen att ändras. *Se avsnitt 7 för mer information.*

3. Övergripande information om CBAM i Sverige, forts.

Ansvar och skyldigheter under och efter övergångsperioden

- Ansvarig för rapporteringsplikten för CBAM är följande (artikel 32 i förordning nr. 2023/956 samt artikel 2 i förordning nr. 2023/1773):
 - Importör (etablerad i EU) som inger en tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor som omfattas av CBAM i eget namn och för egen räkning blir ansvariga deklaranter för CBAM-rapportering (CBAM-deklarant).
 - Importör (etablerad i EU) kan även genom överenskommelse med sitt indirekta tullombud överföra rapporteringsplikten till det indirekta tullombudet dvs, det indirekta tullombudet blir ansvarig CBAM-deklarant.
 - För icke-EU etablerade bolag är det indirekta ombudet den part som innehar rapporteringsplikten dvs, ansvarig deklarant för CBAM-rapportering.
- CBAM-deklaranten har möjlighet att rapportera faktiska utsläpp (dvs uppgifter från leverantören/tillverkaren) eller standardvärden som har gjorts tillgängliga och offentliggjorts av kommissionen för övergångsperioden. För inbäddade direkta utsläpp får standardvärden endast användas till och med 31 juli 2024 (dvs tredje rapporteringstillfället som avser perioden april – juni 2024).
- Från och med den 1 augusti 2024 måste CBAM-deklaranten rapportera faktiska utsläpp (artikel 3 och 4 förordning 2023/1773). Eventuellt kan perioden för användande av standardvärden utökas, men i dagsläget är detta oklart.
- CBAM-deklaranten ska under övergångsperioden lämna in rapporten i CBAM-övergångsregistret (artikel 8 och 10 i förordning 2023/1773). Därför är det viktigt för CBAM-deklaranten att säkerställa att man har tillgång till CBAM-övergångsregistret. *Se avsnitt 3 för mer information.*
- Under övergångsperioden är CBAM-deklaranten endast skyldig att rapportera uppgifter om produktens utsläppsinnehåll både i fråga om direkta och indirekta utsläpp dvs, det finns inga krav på tillstånd (status som godkänd CBAM-deklarant) eller inköp av utsläppscertifikat (CBAM-certifikat).
- Från och med den 1 januari 2026, har importören (ansvarig CBAM-deklarant) ansvar för att skaffa avgiftsbelagda utsläppscertifikat (CBAM-certifikat) men även ansvar för att ha ansökt och beviljats tillstånd för status som godkänd CBAM-deklarant (artikel 5 och 17 förordning nr. 2023/956). Se avsnitt 7 för mer information.

3. Övergripande information om CBAM i Sverige, forts.

Redogörelse av direkta och indirekta inbäddade utsläpp (ej beräkningar)

- Den ansvariga CBAM-deklaranten ska (artikel 3 i förordning 2023/1773) rapportera följande uppgifter (se avsnitt 2 för mer detaljerad information avseende uppgifter som ska inkluderas i CBAM-rapporten):
 - Ursprungsland
 - Anläggning
 - Mängden importerade CBAM-varor
 - Varutyp enligt Kombinerade nomenklaturen (KN-nr, varornas 8-siffrig tullkod)
 - Varornas direkta och indirekta utsläpp
 - Eventuellt koldioxidpris som betalats i ursprungslandet och kompensationer för detta
- För att kunna rapportera de faktiska inbäddade utsläpp behöver CBAM-deklaranten inhämta nödvändiga uppgifter från tillverkaren/leverantören för respektive anläggning samt KN-nr i enlighet med rekommenderade uppgifter som anges i bilaga IV tillhörande förordning nr. 2023/1773.
- CBAM-deklaranten behöver rapportera de faktiska inbäddade utsläpp för respektive anläggning och KN-nr separat. Det går inte att klumpa ihop rapporteringen för flera verksamhetsutövare till en rapport, utan varje anläggning och tillhörande KN-nr måste rapporteras separat.
- CBAM-rapporten ska innehålla följande uppgifter gällande direkta och indirekta utsläpp:
 - Den totala kvantiteten av varje typ av varor, uttryckt i megawattimmar för el och i ton för andra varor, angiven för varje anläggning som producerar varorna i ursprungslandet.
 - De faktiska totala direkta inbäddade utsläppen, uttryckt i ton CO₂e per megawattimme för el eller, för andra varor, i ton CO₂e per ton av varje typ av vara, beräknade i enlighet med metoder för beräkning som anges i artikel 7 i förordning nr. 2023/956 samt tillhörande bilaga IV.
 - De totala indirekta utsläppen, ska beräknas enligt metod som anges i artikel 7(7) i förordning nr. 2023/956 samt punkt 4.3 i bilaga IV till aktuell förordning.

3. Övergripande information om CBAM i Sverige, forts.

Varukategorier som omfattas av CBAM

- Under övergångsperioden omfattas följande varukategorier av CBAM:
 - Järn
 - Stål
 - Cement
 - Elektricitet
 - Gödningsmedel
 - Aluminium
 - Vätgas
- De aktuella varorna finns specificerade utifrån det harmoniserade systemnumret (HS-nr – 4-siffrig tullkod) och KN-nr, i bilaga 1 och 2 tillhörande förordning nr. 2023/956. *För fullständig lista över aktuella KN-nr se bilaga A.*

3. Övergripande information om CBAM i Sverige, forts.

Ansvariga myndigheter

- I Sverige har Naturvårdsverket valts som ansvarig CBAM-myndighet.
- Naturvårdsverkets roll är att vägleda CBAM-deklaranter men även att säkerställa att regelverket för CBAM efterföljs genom att granska importörernas CBAM-deklarationer under övergångsperioden.
- Naturvårdsverket kommer även samarbeta med Tullverket. Tullverket kommer ansvara för att underrätta importörer om deras rapporteringsskyldigheter. Från och med den definitiva perioden som börjar 1 januari 2026 ska Tullverket också säkerställa att inga importörer för in CBAM-varor om de inte fått status som godkänd CBAM-deklarant.
- EU-kommissionen är ansvarig för att övervaka inlämnade CBAM-rapporter och vid misstanke om felaktigheter meddela Naturvårdsverket. Naturvårdsverket ska då enligt EU-kommissionens rekommendationer inleda en granskning av CBAM-deklaranten (artikel 12 - 14 förordning 2023/1773).

4. Rapporteringsplikt

4. Rapporteringsplikt

Följande avsnitt kommer endast omfatta information som avser importörer som är etablerade inom EU (Sverige) eller bolag som är etablerade i Norge (norska bolag kan agera som importörer) och som anses vara ansvariga CBAM-deklaranter (i enlighet med artikel 32 – 35 förordning nr. 2023/956 och artikel 3, 8 – 9 och 13 i förordning nr. 2023/1773 samt Bilaga I – IV tillhörande förordning nr. 2023/1773)

Obligatorisk rapporteringsplikt under övergångsperioden

- Under övergångsperioden (1 oktober 2023 – 31 december 2025), är importörer som omfattas av CBAM skyldiga att rapportera uppgifter om produktens utsläppsinnehåll, både i fråga om indirekta utsläpp (el) och direkta utsläpp (övriga varutyper).
- CBAM-deklaranten måste inhämta nödvändiga uppgifter om faktiska inbäddade utsläpp från tillverkaren för respektive produktionsanläggning samt KN-nr i enlighet med rekommendationer som anges i bilaga IV tillhörande förordning nr. 2023/1773. Därför är det ytterst viktigt för importörer att snarast möjligt sammanställa och sända frågeformulär till sina leverantörer icke EU-länder utifrån den information som efterfrågas i bilaga IV. Leverantören i icke EU-land ska sedan efterfråga uppgifter om de faktiska inbäddade utsläppen från tillverkaren avseende respektive produktionsanläggning.
- Det går inte lägga ihop rapporteringen för flera verksamhetsutövare till en rapport, utan varje anläggning och tillhörande KN-nr behöver rapporteras separat.
- CBAM-deklaranter får ändra en inlämnad CBAM-rapport fram till två månader efter utgången av det berörda rapporteringskvartalet. Undantag för tidsfristen finns för de två första rapporteringsperioderna fram till tidsfristen för inlämning av den tredje CBAM-rapporten, dvs. de två första rapporterna kan rättas fram till 31 juli 2024. För att kunna ändra/korrigera/rätta rapporter efter tidsfristen på två månader behöver CBAM-deklaranten efterfråga godkännande från Naturvårdsverket. Behörig myndighet ska vid avslag meddela CBAM-deklaranten. Vid avslag har CBAM-deklaranten rätten att överklaga beslutet från behörig myndighet.

4. Rapporteringsplikt, forts.

Mallen för aktuell CBAM-rapport finns beskriven i bilaga I tillhörande förordning nr. 2023/1773. Den rapporterande deklaranten ska följa den CBAM-rapportstruktur som framgår av bilaga I.

Uppgifter som krävs för rapporteringen

- Den ansvariga CBAM-deklaranten ska (enligt artikel 3 i förordning 2023/1773) rapportera följande uppgifter:
 - Ursprungs-/produktionsland.
 - Anläggning där varorna producerades, identifierad med hjälp av följande uppgifter:
 - Verksamhetsutövarens namn, adress och kontaktuppgifter.
 - Anläggningens namn, anläggningens adress och kontaktuppgifter.
 - Anläggningens unika identifieringskod, om sådan finns tillgänglig.
 - Den tillämpliga FN-koden för handels- och transportplatser (UN/LOCODE) för platsen.
 - Geografiska koordinater för anläggningens huvudsakliga utsläppskälla.
 - Mängden importerade CBAM-varor (uttryckt i megawattimmar för el och i ton för övriga varor).
 - De specifika inbäddade utsläppen kopplade till respektive varor och anläggning (de faktiska totala inbäddade utsläppen, uttryckt i ton CO₂e per megawattimme för el eller, för andra varor, i ton CO₂e per ton av varje typ av vara, beräknade i enlighet med metoder för beräkning som anges i artikel 7 i förordning nr. 2023/956 samt tillhörande bilaga IV).
 - De specifika indirekta inbäddade utsläppen för var och en av varorna och anläggningarna (de totala indirekta utsläppen, ska beräknas enligt metod som anges i artikel 7(7) i förordning nr. 2023/956 samt punkt 4.3 i bilaga IV).
 - Eventuellt koldioxidpris som betalats i ursprungslandet och kompensationer för detta.
- För ytterligare detaljerade teknisk information avseende CBAM-rapporteringen se bilaga I (samt II, III och IV) tillhörande förordning nr. 2023/1773.
- För information avseende hur importörer (CBAM-deklaranter) ska inhämta uppgifter till CBAM-rapporten, se avsnitt 5.

4. Rapporteringsplikt, forts.

Viktiga datum

- Importören är skyldig att kvartalsvis rapportera de inbäddade utsläpp i varor som importerats under det föregående kvartalet av kalenderåret, med uppgifter om direkta och indirekta utsläpp samt, i förekommande fall, det koldioxidpris som faktiskt betalats utomlands (artikel 35 förordning nr. 2023/956). Rapporterna ska lämnas senast den sista dagen i kalendermånaden efter utgången av varje kvartal och följande tidpunkter ska följas under 2024:
 - 31 januari 2024 för kvartalet oktober-december föregående år (dvs 2023)
 - 30 april för kvartalet januari-mars innevarande år
 - 31 juli för kvartalet april-juni innevarande år
 - 31 oktober för kvartalet juli-september innevarande år
 - 31 januari 2025 för kvartalet oktober-december föregående år (dvs 2024)
 - 30 april för kvartalet januari-mars innevarande år
 - 31 juli för kvartalet april-juni innevarande år
 - 31 oktober för kvartalet juli-september innevarande år
 - 31 januari 2026 för kvartalet oktober – december föregående år (dvs 2025).
- Den sista rapporten för övergångsperioden ska/bör lämnas in senast den 31 januari 2026 för varor som importerats under det fjärde kvartalet 2025 (notering 3 samt artikel 8 i förordning nr. 2023/1773).

4. Rapporteringsplikt, forts.

Övergångsregistret

- CBAM-rapportering kommer ske via CBAM-övergångsregistret som är en EU-gemensam databas.
 - För att rapportera i CBAM-övergångsregistret behöver er verksamhet ha ett EORI-nummer och tillgång till Tullverkets e-tjänster.
 - Ansvarig behörighetsadministratören för Tullverkets e-tjänster i er verksamhet behöver sedan ge CBAM-ansvariga behörighet till CBAM-systemet.
 - Därför behöver ni säkerställa att ni har tillgång till Tullverkets e-tjänster och om inte så behöver ni snarast ansöka om tillgång.
- Ansökningsprocessen för tillgång till Tullverkets e-tjänster tar cirka två veckor.

För att få tillgång till Tullverkets e-tjänster behöver ni:

- I. Fylla i blanketten "Ansökan om tillgång till Tullverkets e-tjänster och anmälan av behörighetsadministratör". Blanketten innehåller hjälptexter och du får hjälp att kontrollera att alla nödvändiga uppgifter är ifyllda.
 - II. Ange vem som ska vara verksamhetens behörighetsadministratör.
 - III. Ansökan ska sedan skrivas ut och undertecknas av behöriga firmatecknare.
 - IV. Ansökan ska sändas i original per post till Tullverket, Box 27311, 102 54 Stockholm.
- För varje kvartal från och med den 1 oktober 2023 till och med den 31 december 2025 ska den rapporterande CBAM-deklaranten lämna in CBAM-rapporterna till övergångsregistret senast en månad efter utgången av det kvartalet.
 - CBAM-rapporten kommer vid registrering in i CBAM-övergångsregistret och tilldelas ett unikt rapport-ID som underlättar spårbarhet för CBAM-deklaranten samt behörig myndighet (Naturvårdsverket). Därför är det ytterst viktigt för importörer vars importerade varor omfattas av CBAM att säkerställa att man har tillgång till CBAM-övergångsregistret från januari 2024.

4. Rapporteringsplikt, forts.

Standardvärden och tidsbegränsning

- CBAM-deklaranten har möjlighet att använda sig av standardvärden (dvs. schablonvärden för utsläpp av växthusgaser) som kommer att göras tillgängliga av EU-kommissionen för övergångsperioden.
- EU-kommissionen har på sin officiella hemsida, den 22 december 2023, offentliggjort de standardvärden som kan användas för dom tre första kvartalens rapporteringstillfällen. De aktuella standardvärdena för respektive varukategori som omfattas av CBAM hittas via följande länk – <https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Default%20values%20transitional%20period.pdf>
- För inbäddade direkta utsläpp är det dock viktigt att understryka att standardvärdena endast får användas fram till och med 31 juli 2024 (dvs tredje rapporteringstillfället som avser perioden april – juni 2024).
- Från och med augusti 2024 (dvs fjärde rapporteringstillfället och framgent) måste CBAM-deklaranten rapportera faktiska inbäddade utsläpp av växthusgaser (artikel 3 och 4 förordning 2023/1773). Perioden för användning av standardvärden kan komma att utökas om det visar sig vara svårt för importörerna att få fram de faktiska uppgifterna i tid. Detta är dock oklart i dagsläget.

Sanktioner

- Om CBAM-rapport saknas, är felaktig eller ofullständig, ska Naturvårdsverket utreda om sanktioner ska påföras. I dagsläget är sanktionsavgiften mellan 10 och 50 euro per ton ej rapporterade utsläpp (avgiften kan dock komma att justeras uppåt av vissa lokala ansvariga CBAM-myndigheter). Viktigt att påpeka att sanktionsavgiften ska höjas i enlighet med det europeiska konsumentprisindexet.

5. Undantag från CBAM och specialregler

5. Undantag från CBAM och specialregler

Visa icke EU-länder

- Varor med styrkt ursprung i Norge, Schweiz, Island eller Liechtenstein omfattas inte av CBAM (artikel 2 i förordning nr. 2023/956 samt bilaga III).
- Det ska vara styrkt att den importerade varan har ursprung i icke EU-land som omfattas av undantaget i enlighet med de regler om icke-förmånsberättigande ursprungsreglerna som anges i artikel 59 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013.

Varor med lågt värde

- Import av varor som omfattas av CBAM vars sammanlagda värde är av ringa värde, dvs. värda högst 150 EUR (artikel 2 i förordning nr. 2023/956) undantas från CBAM.

Militärutrustning

- Varor som har importerats med avsikten att användas inom ramen för militär verksamhet dvs, av försvarsmakter inom EU eller som har avtal med liknande myndighet i icke EU-land eller med EU:s gemensamma organ för säkerhet och försvarspolicy eller NATO (artikel 2 i förordning nr. 2023/956).

Återimport av varor

- Under övergångsperioden omfattar inte rapporteringsplikten unionsvaror som återimporterats inom 3 år efter att tidigare ha exporterats från EU:s tullområde (artikel 34 i förordning nr. 2023/956). Viktigt att säkerställa att Tullverket vid importen godkänner hänförande till tullförfarande för återimport dvs, att Tullverket anser att retursändningen uppfyller villkoren för återimport i enlighet med tullagstiftning. Se avsnitt 6 för eventuellt kommande ändring av hantering. Varor med EU-ursprung är helt undantagna från CBAM-regelverket vid återimport till EU och är därmed undantagna från CBAM-rapportering. Det finns dock krav på att det finns dokumentation som styrker att varorna har EU-ursprung enligt ursprungsreglerna i förordning (EU) nr 952/2013).

5. Undantag från CBAM och specialregler, forts.

Aktiv förädling (specialregel)

- Aktiv förädling är ett av de så kallade särskilda tullförfarandena som kan tillämpas när icke EU-varor tas in från ett område utanför EU:s tullområde för reparation/bearbetning med huvudsaklig avsikt att varan ska återexporteras tillbaka till ett land utanför EU efter att förädlingsprocessen är klar. Aktiv förädling kan även avslutas genom att icke EU-varor importeras till fri omsättning.
- När varorna hänförs till förfarandet för aktiv förädling uppbärs ingen importtull, mervärdesskatt, punktskatt eller antidumpningstull. Undantaget omfattar även rapporteringsplikten för varor som omfattas av CBAM.
- Endast om tullförfarandet aktiv förädling avslutas genom att man frigör de hänfödda varorna eller de förädlade produkterna för övergång till fri omsättning i EU:s tullområde, omfattas varorna av nämnda skatter samt rapporteringsplikt för CBAM. Det är viktigt att lyfta fram att CBAM-rapporteringsplikten även uppstår när Tullverket vid brist i efterlevnad av tullagstiftningen beslutar om att påföra tullar och andra skatter. I sådant fall blir ansvarig CBAM-deklarant den juridiska person som Tullverket utser till ansvarig gäldenär för tullskulden. Tullverket kan komma att påföra tullar och andra skatter i de fall tullförfarande för aktiv förädling inte hanteras korrekt i enlighet med tullagstiftningen.
- CBAM-rapporteringsplikt: För varor som hänförts till förfarandet för aktiv förädling och som därefter övergår till fri omsättning, antingen som samma varor eller som förädlade produkter, ska den rapporterande CBAM-deklaranten, i CBAM-rapporterna för det kvartal som följer på det kvartal då avslutandet av tullförfarandet ägde rum rapportera följande uppgifter (artikel 34 i förordning 2023/956 och artikel 6 i förordning nr. 2023/1773.):
 - *Samma varor:* Ifall varor som hänförts till förfarandet för aktiv förädling inte genomgått bearbetning/förädling ska CBAM-deklaranten redovisa kvantitet av varor som omfattas av CBAM och den inbäddade utsläpp för de varor som hänförs för övergång till fri omsättning i EU:s tullområde.
 - *Förädlad produkt:* Ifall varor som hänförts till förfarandet för aktiv förädling genomgått bearbetning/förädling ska CBAM-deklaranten redovisa kvantitet av varor som omfattas av CBAM och inbäddade utsläpp för de varor med icke EU-ursprung som finns i den förädlade produkten som hänförs för övergång till fri omsättning i EU:s tullområde.
- Ifall tullförfarande aktiv förädling avslutas genom att man återexporterar varan/varorna ut från EU:s tullområde då omfattas inte detta av rapporteringsplikten för CBAM dvs, endast vid avslut och hänförande till tullförfarande övergång till fri omsättning så omfattas varorna av rapporteringsplikt för CBAM.

5. Undantag från CBAM och specialregler, forts.

Passiv förädling (specialregel)

- Under övergångsperioden omfattar inte rapporteringsplikten unionsvaror som sänds utanför EU:s tullområde för att genomgå förädling/bearbetning (tullförfarande passiv förädling) med avsikt att återimporteras till EU:s tullområde efter förädling har genomförts i icke EU-land (artikel 34 i förordning nr. 2023/956). Det är viktigt att säkerställa att Tullverket vid exporten godkänt hänförande till tullförfarande för passiv förädling dvs, att Tullverket beviljat tillstånd för tullförfarandet. Se avsnitt 6 för eventuellt kommande ändring av hantering.

6. Vikten av interna rutiner och kontroller

6. Vikten av interna rutiner och kontroller

Säkerställ att er verksamhet har utsett CBAM-ansvariga

- Generellt kan ansvaret hamna på en avdelning inom miljö- och hållbarhet, logistik eller tullavdelningen. För att effektivisera insamling av data och beakta olika aspekter och perspektiv inom verksamheten är det dock rekommenderat att ansvaret fördelas på flera avdelningar som är direkt eller indirekt involverade i importörens varuflöde. Avdelningar som kan komma att beröras av CBAM-regelverket är exempelvis:
 - Inköpsavdelningen och legala avdelningen (importörens ansvariga för att avtala nya leverantörer och inköp av varor).
 - Logistikavdelningen
 - Tullavdelningen
 - Skatt/Tax
 - Ekonomi/Finance
 - Miljö- och hållbarhetsavdelning
- Samtliga ovan nämnda exempel avser grupper och personer som vanligtvis är på ett eller annat sätt direkt eller indirekt involverade i importörens varuflöde och kommunikationen med icke EU-leverantörer.

Tillämpa en effektiv metod för att säkerställa om er verksamhet omfattas av CBAM

- Information för att kunna kvantifiera omfattningen av CBAM på er verksamhet hämtas lättast via utökad importstatistik från Tullverket och fält som innehåller information om vikt av importerade varukategorin som omfattas av CBAM.
- Detta kan sedan jämföras med informationen som finns registrerad i interna affärs-/ERP-system för att säkerställa att deklarerade vikten stämmer för kvartalet som ska rapporteras.

6. Vikten av interna rutiner och kontroller, forts.

Kvantifiera era varukategorier som omfattas av CBAM

- Initialt är det rekommenderat att efterfråga tillgång till utökad importstatistik från Tullverket. Datan från Tullverket omfattar viktiga fält från importdeklarationen som underlättar för importören att säkerställa om man historiskt har importerat varukategorier som omfattas av CBAM.
- Följande fält är viktiga för att säkerställa om företaget importerar varukategorier som omfattas av CBAM:
 - Varans ursprungsland (vänligen se länder som är undantagna i avsnitt 3).
 - Varans varukod (10-siffriga importkod).
 - Varubeskrivning. Detta för att kunna säkerställa att aktuella produkter har klassificerats korrekt utifrån ett tullperspektiv. Vid eventuella klassificeringsfel finns risken att ni över- eller underrapporterar enligt CBAM-regelverket. Vid osäkerhet kan ni ansöka om bindande klassificeringsbesked (BKB) från Tullverket.
- Vid genomgång av ovannämnd information kan importörer säkerställa om nuvarande importer från icke EU-länder omfattas av varukategorier som omfattas av CBAM.

Säkerställ vilka av era icke EU-leverantörer som har varukategorier som omfattas av CBAM

- Via tillgång till utökad importstatistik från Tullverket har importören möjlighet att ta del av vilka av era icke EU-leverantörer som exporterar varor som omfattas av nuvarande varukategori för CBAM.
- Det är bra att ha i åtanke att leverantören eventuellt endast agerar som agent/återförsäljare dvs. inte är den verkliga tillverkaren. I sådant fall är det viktigt för importören att säkerställa att leverantören kan införskaffa alla nödvändiga uppgifter gällande faktiska inbäddade utsläpp från den verkliga tillverkaren. Se *avsnitt 6*

7. Kommunikation med leverantörer

7. Kommunikation med leverantörer

Efterfråga uppgifter från respektive icke EU-leverantör

- Det är viktigt att kommunicera med respektive leverantör i länder utanför EU vars varukategorier omfattas av CBAM. Detta för att kunna erhålla nödvändiga uppgifter som framgår av avsnitt 3 för att kunna rapportera de faktiska inbäddade utsläpp.
- Det kan finnas omständigheter som försvårar processen för datainsamlingen, ett sådant exempel kan vara att leverantören/exportören endast agerar som agent/återförsäljare, dvs. inte är den verkliga tillverkaren ("installation/anläggning"). Detta innebär att leverantören i sin tur måste vända sig till den verkliga tillverkaren för att inhämta uppgifter gällande den faktiska inbäddade utsläpp.
- Ett annat exempel där insamling av nödvändiga uppgifter kan vara komplex är situationer då tillverkning av koldioxidintensiva produkter sker i flera led av flera olika tillverkare. I sådana fall behöver importören inhämta uppgifter gällande faktiska inbäddade utsläpp från samtliga producenter i tillverkningskedjan via icke EU-leverantören (dvs ansvarig exportör).
- Till följd av ovan är det viktigt att kommunicera med era leverantörer för att förstå om de har genomfört nödvändiga förberedelser inför CBAM-regelverkets införande och att dessa i sin tur kan kommunicera med den verkliga tillverkaren ("installation/anläggning"). Detta för att inhämta samt förse importören med uppgifter gällande faktiska inbäddade utsläpp.

Se till att leverantörerna meddelar eventuella uppdateringar

- EU-kommissionen har tagit fram ett standardfrågeformulär (bilaga IV tillhörande förordning nr. 2023/1773) för att underlätta kommunikationen för importören med sin icke EU-leverantör vars varukategori omfattas av nuvarande CBAM-förordning.
- Importören bör sträva efter att ta fram ett eget frågeformulär som innehåller de frågor som EU-kommissionen rekommenderar i bilaga IV för att säkerställa att man erhåller alla nödvändiga uppgifter för rapporteringen av CBAM.

7. Kommunikation med leverantörer, forts.

Se till att leverantörerna meddelar eventuella uppdateringar, forts.

- I kommunikationen med leverantörerna är det viktigt att ställa krav på respektive icke EU-leverantör vars varukategorier omfattas av nuvarande CBAM-förordning. Importören bör sträva efter att aktivt engagera sina icke EU-leverantörer att förbereda sig för att leverera efterfrågade uppgifter men även att se över korrektheten av uppgifter som levereras till importören.
- Framgent är det ytterst viktigt att civilrättsligt säkerställa att det i avtal med respektive leverantör finns en klausul som avtalsmässigt ställer konkreta skyldigheter/krav på att leverantörer tillhandahåller ändamålsenlig och uppdaterad information så att korrekt CBAM-rapportering kan ske för de produkter som leverantören tillhandhåller och som omfattas av CBAM. Vidare bör leverantörens ansvar för tullmässig klassificering regleras i avtal för att säkerställa att respektive leverantör uppmärksammar köparen på om aktuella varor omfattas av CBAM-regelverket eller inte.
- I linje med ovan är det rekommenderat att ställa följande krav, och avtala om detta, med respektive leverantör:
 - För de fall leverantören upptäcker felaktigheter i tidigare levererade uppgifter ska detta omgående meddelas och korrigeras gentemot importörens befintliga uppgifter.
 - För de fall leverantören upptäcker luckor i sitt affärs-/ERP-system ska detta åtgärdas för att leverantören ska kunna leverera efterfrågade uppgifter till importören.
 - För de fall leverantören vet att tillverkning av produkten sker i flera led av flera olika tillverkare ska detta meddelas till importören. Leverantören ska stödja importören med att inhämta uppgifter gällande faktiska inbäddande utsläpp av växthusgaser från samtliga producenter i tillverkningskedjan.
- Importören är ytterst ansvarig för klassificering:
 - Det är viktigt att ha i åtanke att importören är ytterst ansvarig för att tullmässiga klassificeringen är korrekt vid importen till EU.
 - Därför behöver importören säkerställa att man kontrollerar och verifierar exportörens (leverantörens) rekommenderande tullmässiga klassificering vid import till EU.
 - Rekommendationer som avser att ställa krav på leverantörens tullmässiga klassificering är endast tillför att säkerställa att exportören (leverantören) innan leverans uppmärksammar om aktuella varukategorier omfattas av CBAM-regelverket och därmed förser importören med nödvändiga uppgifter gällande produktens utsläppsinnehåll.

7. Kommunikation med leverantörer, forts.

Uppmana era icke EU-leverantörer att registrera sig i EU:s leverantörsregister

- EU-kommissionen kommer från och 31 december 2024 ge en verksamhetsutövare (tillverkare) för en anläggning som är belägen i ett land utanför EU möjligheten att registrera informationen om verksamhetsutövaren och dess anläggning i EU-kommissionens CBAM-register (artikel 10 förordning (EU) nr. 2023/956).
- Informationen som ska registreras av respektive verksamhetsutövare (tillverkare) ska vara i linje med efterfrågade uppgifterna som framgår av bilaga IV (artikel 10 förordning (EU) nr. 2023/956). Det är dock viktigt att påpeka att det är oklart i dagsläget om registreringen är för verksamhetsutövare (tillverkare) som är belägen i land utanför EU eller inte. Det framgår inte heller i dagsläget om EU kommer påföra några sanktioner gentemot verksamhetsutövare (tillverkare) som väljer att inte registrera sig eller lämnar oriktiga/felaktiga uppgifter.

8. Framåtblickande information

8. Framåtblickande information

Det är viktigt att notera att hur CBAM-hanteringen kommer ske efter övergångsperioden är vid dags dato inte helt fastslaget, vare sig på EU-nivå eller i Sverige. Därför är det viktigt att hålla sig uppdaterad kring utvecklingen av CBAM-regelverket. Nedan information har baserats på offentlig information som var tillgänglig vid manualens publiceringsdatum.

Obligatoriskt krav på tillstånd och certifikat

- Krav på att importören ansökt om och beviljats tillstånd status som godkänd CBAM-deklarant.
- Krav på att inköpa ett CBAM-certifikat som motsvarar ett ton inbäddade utsläpp i de importerade varorna.

Ansökningsperiod för tillstånd avseende status som godkänt CBAM-deklarant

- Från och med 31 december 2024 kommer det vara möjligt att ansöka om tillstånd status som godkänd CBAM-deklarant. Varje importör som är etablerad i en medlemsstat ska, före import av varor till unionens tullområde, ansökt om och beviljats tillstånd status som godkänd CBAM-deklarant (artikel 5 och 17 förordning (EU) nr. 2023/956). Vid avsaknad av tillstånd status som godkänd CBAM-deklarant ska Tullverket stoppa importen från och med 1 januari 2026.
- Ansökan för tillstånd status som godkänd CBAM-deklarant ska inlämnas till den behöriga myndigheten (i Sverige Naturvårdsverket) i den medlemsstat där sökanden är etablerad (17 förordning (EU) nr. 2023/956).

8. Framåtblickande information, forts.

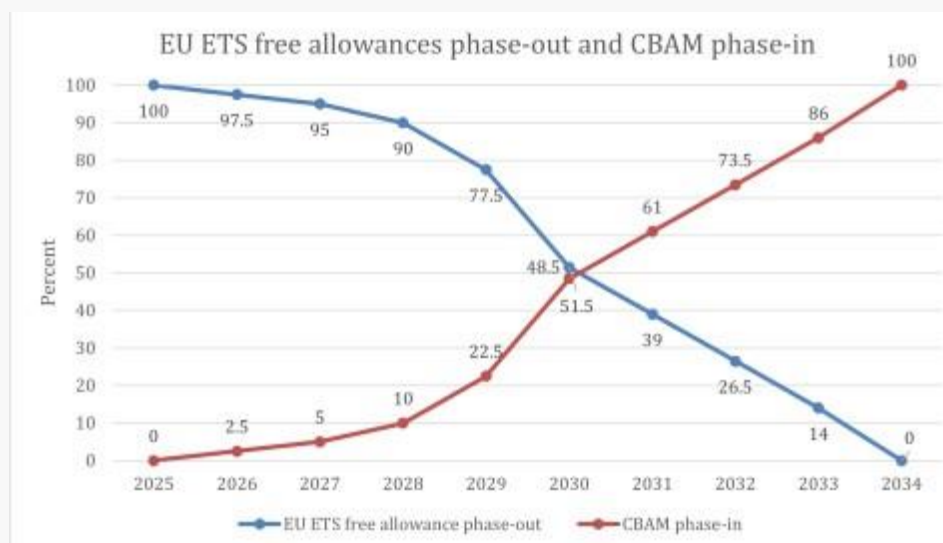
Krav på att köpa CBAM-certifikat

- Från och med den 1 januari 2026 kommer det finnas krav på att importören införskaffar samt överlämnar CBAM-certifikat som motsvarar ett ton inbäddade utsläpp i de importerade varorna. Hantering av CBAM-certifikat kommer ske via elektroniskt plattform – CBAM-registret (artikel 22 förordning (EU) nr. 2023/956).
- CBAM-certifikat ska köpas via den behöriga myndigheten – i Sverige Naturvårdsverket (artikel 22 i förordning nr. 2023/956). I dagsläget är det oklart om den digitala försäljningsplattformen kommer vara EU gemensam eller nationell. Det är dock klart att hanteringen av CBAM-certifikaten kommer ske via CBAM-registret dvs. informationen om försäljning, återköp och annullering av CBAM-certifikat kommer finnas tillgänglig på EU:s CBAM-register (artikel 20 i förordning nr. 2023/956).
- CBAM-certifikat kommer vara giltiga under en begränsad tidsperiod från och med inköpsdatum. Vid eventuella överskott kommer den godkända CBAM-deklaranten ha möjlighet att återsälja en del av överskottet av köpta certifikat. Detta görs genom att den godkända CBAM-deklaranten begär att få återsälja den överskjutande delen av CBAM-certifikat i den medlemsstat där CBAM-deklaranten är etablerad.
- Vid en förfrågan/begäran ska EU-kommissionen återköpa de överskjutande CBAM-certifikaten via den gemensamma centrala plattform på den medlemsstats vägnar där den godkända CBAM-deklaranten är etablerad. Den godkända CBAM-deklaranten ska lämna in begäran om återköp senast den 30 juni under vart och ett av de år då CBAM-certifikat överlämnats.
- CBAM-certifikat som inte anmäls för återköp annulleras utan kompensation.
- Den godkända CBAM-deklaranten ska köpa CBAM-certifikat i förväg och säkerställa att antalet CBAM-certifikat på deklarantens konto i CBAM-registret i slutet av varje kvartal motsvarar minst 80 % av de inbäddade utsläppen/ton för importerade varor som omfattas av CBAM. Detta enligt artikel 22 i förordning nr. 2023/956.
- Importören kommer från och med 1 januari 2026 behöva deklarerera referensnummer för aktuellt/giltigt CBAM-certifikat i fält 44 i importdeklarationen. Vid avsaknad av referensnummer för aktuellt/giltigt CBAM-certifikat i fält 44 ska Tullverket stoppa importen.

8. Framåtblickande information, forts.

Kommande utfasningen av fri tilldelning inom EU ETS respektive infasning av CBAM

- För de sektorer som omfattas av CBAM (järn och stål, aluminium, cement, konstgödsel och vätgas) kommer den fria tilldelningen av utsläppsrätter att fasas ut samtidigt som CBAM (avgiftsbelagda certifikat) fasas in från och med januari 2026. En stor del av produktionen av dessa varukategorier omfattas i dag av den fria tilldelningen av utsläppsrätter inom EU ETS, men med infasningen av CBAM ska fri tilldelning för dessa varukategorier att fasas ut.
- I dagsläget är det bestämt att utfasningen av den fria tilldelningen ska ske i proportion till infasningen av CBAM (se *nedan graf*) för att helt upphöra från och med 2034. Detta innebär att år 2026 kommer CBAM-avgiften att börja fasas in så att en importör av CBAM-produkter kommer behöva betala 2,5 % av ETS-priset. Gradvis kommer CBAM-avgiften bli en allt större andel av ETS-priset och 2034 kommer importören betala hela kostnaden som betalas inom ETS. Hur hög denna kostnad kan bli går i nuläget inte att säga.
- Utfasningen av fri tilldelning respektive infasning av CBAM sker gradvis enligt nedan graf under perioden 2026 – 2034:
 - 2026: 2,5 procent
 - 2027: 5 procent
 - 2028: 10 procent
 - 2029: 22,5 procent
 - 2030: 48,5 procent
 - 2031: 61 procent
 - 2032: 73,5 procent
 - 2033: 86 procent
 - 2034: 100 procent

8. Framåtblickande information, forts.

Prismekanism för CBAM-certifikat ska spegla EU ETS (kommentar 12 – 15, 23 samt 49 och artikel 21 i förordning (EU) nr. 2023/956)

- Från och 1 januari 2026 blir importörer skyldiga att vid import till EU av CBAM-varor köpa CBAM-certifikat motsvarande utsläppen som uppkommit vid produktion i ursprungslandet. CBAM-certifikatets pris ska återspegla föregående veckas priser på utsläppsrätter i The European Union Emissions Trading System (EU:s utsläppshandelssystem – ”EU ETS”). Under perioden 2026 – 2034 ska CBAM och inköp av utsläppsrättigheter (CBAM-certifikat) fasas in i takt med att den fria tilldelningen inom EU ETS fasas ut.
- CBAM-mekanismens huvudsakliga syfte är att motverka koldioxidläckage genom att säkerställa likvärdig koldioxidprissättning för både importerade varor och EU-tillverkade varor. För att säkerställa en gradvis övergång från det nuvarande systemet (EU ETS) med gratis utsläppsrätter till CBAM kommer CBAM införas successivt samtidigt som gratis utsläppsrätter i sektorer som omfattas av CBAM fasas ut.
- Priset på CBAM-certifikaten beräknas varje vecka baserat på genomsnittet av föregående veckas dagliga priser i EU ETS dvs. pris på CBAM-certifikaten ska nära återspegla prisfluktuationerna i EU ETS. På marknaden för EU ETS fastställs priset på utsläppsrätter som släpps ut på marknaden genom daglig auktionering, och priset på CBAM-certifikat ska på ett rimligt sätt återspegla priset på sådana auktioner genom genomsnitt beräknade priser på veckobasis (genomsnittet av slutpriserna för utsläppsrätter inom ramen för EU ETS för föregående vecka).
- EU-kommissionens offentliggjorda veckovisa CBAM-genomsnittspriser ska nära återspegla prisfluktuationerna i EU ETS och ger importörerna en rimlig marginal för att dra fördel av prisförändringarna i EU ETS, samtidigt som det säkerställs att systemet förblir hanterbart för administrativa myndigheter. EU-kommissionen ska offentliggöra aktuellt genomsnittspris på sin webbplats den första arbetsdagen i påföljande kalendervecka. Detta pris för CBAM-certifikat ska tillämpas från och med den första arbetsdagen efter dagen för offentliggörandet till och med den första arbetsdagen i påföljande kalendervecka.
- De CBAM-certifikat som ska överlämnas senast 31 maj varje (första gången 2027) ska justeras för att återspegla den utsträckning i vilken utsläppsrätter från EU ETS tilldelas gratis till anläggningar som inom EU producerar de varukategorier som omfattas av CBAM-regelverket. Fria tilldelningen inom EU ETS kommer fasas ut successivt enligt tabellen som finns på s.11 i avsnitt 3.

8. Framåtblickande information, forts.

Kommunikation med kund

- Under övergångsperioden begränsas importörens skyldigheter till en rapporteringsplikt dvs. under övergångsperioden uppstår det inga kostnader kopplade till CBAM.
- Från och med 1 januari 2026 medför CBAM en ökad kostnad eftersom importören måste skaffa avgiftsbelagda CBAM-certifikat. Därför är det viktigt att vara proaktiv under övergångsperioden och kvantifiera omfattningen av (prognosera) de CBAM-certifikat som CBAM-deklaranten kommer behöva köpa in för respektive år. Baserat på denna analys kan det finnas behov av att se över avtalen med sina kunder för att säkerställa en möjlighet att överföra CBAM-kostnaderna på respektive kund.

CBAM:s påverkan på andra områden

- Det är viktigt att följa den rättsliga utvecklingen och beakta de potentiella effekterna av CBAM på andra områden, exempelvis avseende beräkningen av importmoms. I dagsläget är det oklart om avgiften för CBAM-certifikat ska inkluderas i tullvärdet respektive beräkningen av beskattningsunderlaget för importmoms. Det kan även noteras att kostnaden för CBAM-certifikat samt administrativa kostnader kopplade till denna hantering kan komma att påverka bolags koncerninterna transaktioner som berörs av internprissättningsreglerna.

8. Framåtblickande information, forts.

Regler för CBAM-avdrag

- En godkänd CBAM-deklarant får i CBAM-deklarationen begära en minskning av antalet CBAM-certifikat som ska överlämnas i syfte att beakta det koldioxidpris som betalats i ursprungslandet för de deklarerade inbäddade utsläpp. Minskningen får endast begäras om koldioxidpriset faktiskt har betalats i ursprungslandet och kan styrkas av importören via dokumentation från exportören (artikel 9 förordning (EU) nr. 2023/956). Den godkända CBAM-deklaranten ska styrka detta genom dokumentation som är i linje med relevanta lagstiftningen i ursprungslandet för aktuella varor. Därför är det ytterst viktigt att efterfråga från exportören att förse CBAM-deklaranten med relevant dokumentation från ursprungslandet som styrker det koldioxidpris som betalats i ursprungslandet.

Eventuell utökning av CBAM

- EU-kommissionen håller på att utreda om nuvarande varukategorier som omfattas av CBAM ska utökas. Andra varukategorier som har diskuterats närmare är särskilt organiska kemikalier och polymerer – varor av plast (artikel 30 i förordning (EU) nr 2023/956). I dagsläget är det oklart vilka specifika varukategorier som kan komma att omfattas av CBAM-regelverket framgent dvs, från och med 1 januari 2026 eller om omfattningen utökas redan under övergångsperioden.

Hantering av återimport av unionsvaror

- Om de importerade varorna är återinförda varor (återimport) som tidigare har exporterats från EU och återimporterats inom 3 år ska CBAM-deklaranten separat, i CBAM-deklarationen, rapportera "noll" för de totala inbäddade utsläpp som motsvarar dessa varor (artikel 6 förordning nr. 2023/956). Viktigt att Tullverket vid importen godkänner hänförande till tullförfarande för återimport.

Hantering av passiv förädling

- Om de återimporterade varor avser förädlade produkter som är resultatet av tullförfarandet för passiv förädling ska den godkända CBAM-deklaranten, i CBAM-deklarationen, endast rapportera utsläpp från den förädlingsprocess som ägt rum utanför EU:s tullområde (artikel 6 förordning nr. 2023/956).

Bilaga A

Varukategorier som omfattas av CBAM

Cement

KN-nummer	Växthusgas
2507 00 80 – Andra kaolinartade leror	Koldioxid
2523 10 00 – Cementklinker	Koldioxid
2523 21 00 – Vit portlandcement, även artificiellt färgad	Koldioxid
2523 29 00 – Annan portlandcement	Koldioxid
2523 30 00 – Aluminatcement	Koldioxid
2523 90 00 – Annan hydraulisk cement	Koldioxid

Elektricitet

KN-nummer	Växthusgas
2716 00 00 – Elektrisk energi	Koldioxid

Kemikalier

KN-nummer	Växthusgas
2804 10 00 – Vätgas	Koldioxid

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Gödselmedel	
KN-nummer	Växthusgas
2808 00 00 – Salpetersyra; blandningar av svavelsyra och salpetersyra	Koldioxid och dikväveoxid
2814 – Ammoniak, vattenfri eller i vattenlösning	Koldioxid
2834 21 00 – Kaliumnitrat	Koldioxid och dikväveoxid
3102 – Kvävegödselmedel, mineraliska eller kemiska	Koldioxid och dikväveoxid
3105 – Mineraliska eller kemiska gödselmedel som innehåller två eller tre av grundämnena kväve, fosfor och kalium; andra gödselmedel; varor enligt detta kapitel i tablettform eller liknande former eller i förpackningar med en bruttovikt av högst 10 kg Utom: 3105 60 00 – Mineraliska eller kemiska gödselmedel som innehåller både fosfor och kalium	Koldioxid och dikväveoxid

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Järn och stål	
KN-nummer	Växthusgas
72 – Järn och stål	Koldioxid
Utom:	
7202 – Ferrokisel	
7202 30 00 – Ferrokiselmangan	
7202 50 00 – Ferrokiselkrom	
7202 70 00 – Ferromolybden	
7202 80 00 – Ferrovolfram och ferrokiselvolfram	
7202 91 00 – Ferrotitan och ferrokiseltitan	
7202 92 00 – Ferrovanadin	
7202 93 00 – Ferroniob	
7202 99 – Övriga:	
7202 99 10 – Ferrofosfor	
7202 99 30 – Ferrokiselmagnesium	
7202 99 80 – Övriga	
7204 – Avfall och skrot av järn eller stål; omsmältningsgöt av järn eller stål	

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Järn och stål, forts	
KN-nummer	Växthusgas
2601 12 00 – Sintrad järnmalm, även anrikad, utom rostad svavelkis och andra rostade naturliga järnsulfider	Koldioxid
7301 – Spont av järn eller stål, även med borrade eller stansade hål eller tillverkad genom sammanfogning; profiler framställda genom svetsning, av järn eller stål	Koldioxid
7302 – Följande banbyggnadsmateriel av järn eller stål för järnvägar eller spårvägar: räler, moträler och kuggskenor, växeltungor, spårkorsningar, växelstag och andra delar till spårväxlar, sliprar, rälskarvjärn, rälstolar, rälstolskilar, underläggsplattor, klämplattor, spårhållare, spårplattor och annan speciell materiel för sammanbindning eller fästande av räler	Koldioxid
7303 00 – Rör och ihåliga profiler, av gjutjärn	Koldioxid
7304 – Rör och ihåliga profiler, av järn (annat än gjutjärn) eller stål, sömlösa	Koldioxid
7305 – Andra rör av järn eller stål (t.ex. svetsade, nitade eller på liknande sätt förslutna) med ett runt tvärsnitt och med en ytterdiameter av mer än 406,4 mm	Koldioxid
7306 – Andra rör och andra ihåliga profiler, av järn eller stål (t.ex. hopböjda utan fogning, svetsade eller nitade)	Koldioxid
7307 – Rördelar (t.ex. kopplingar, knärör och muffar) av järn eller stål	Koldioxid

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Järn och stål, forts	
KN-nummer	Växthusgas
7308 – Konstruktioner (med undantag av monterade eller monteringsfärdiga byggnader enligt nr 9406) och delar till konstruktioner (t.ex. broar, brosektioner, slussportar, torn, fackverksmaster, tak, fackverk till tak, dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, dörrtrösklar, fönsterluckor, räcken och pelare), av järn eller stål; plåt, stång, profiler, rör o.d. av järn eller stål, bearbetade för användning i konstruktioner	Koldioxid
7309 00 – Cisterner, tankar, kar och liknande behållare av järn eller stål, för alla slags ämnen (andra än komprimerad eller till vätska förtätad gas), med en rymd av mer än 300 l, även med inre beklädnad eller värmeisolerade men inte försedda med maskinell utrustning eller utrustning för uppvärmning eller avkylning:	Koldioxid
7310 – Tankar, fat, burkar, flaskor, askar och liknande behållare av järn eller stål, för alla slags ämnen (andra än komprimerad eller till vätska förtätad gas), med en rymd av högst 300 l, även med inre beklädnad eller värmeisolerade men inte försedda med maskinell utrustning eller utrustning för uppvärmning eller avkylning	Koldioxid
7311 00 – Behållare av järn eller stål för komprimerad eller till vätska förtätad gas	Koldioxid
7318 – Skruvar, bultar, muttrar, skruvkrokar, nitar, kilar, sprintar, saxsprintar, underläggsbrickor (inbegripet fjäderbrickor) och liknande artiklar, av järn eller stål	Koldioxid
7326 – Andra artiklar av järn eller stål	Koldioxid

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Aluminium	
KN-nummer	Växthusgas
7601 – Aluminium i obearbetad form	Koldioxid och perfluorkolväten
7603 – Pulver och fjäll av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten
7604 – Stång och profiler av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten
7605 – Tråd av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten
7606 – Plåt och band av aluminium, med en tjocklek av mer än 0,2 mm	Koldioxid och perfluorkolväten
7607 – Folier av aluminium (även tryckta eller på baksidan förstärkta med papper, papp, plast eller liknande material) med en tjocklek (förstärkningsmaterial inte inräknat) av högst 0,2 mm	Koldioxid och perfluorkolväten
7608 – Rör av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten
7609 00 00 – Rördelar (t.ex. kopplingar, knärör och muffar) av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten

Varukategorier som omfattas av CBAM, forts.

Aluminium, forts	
KN-nummer	Växthusgas
7610 – Konstruktioner (med undantag av monterade eller monteringsfärdiga byggnader enligt nr 9406) och delar till konstruktioner (t.ex. broar, brosektioner, torn, fackverksmaster, tak, fackverk till tak, dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, dörrtrösklar, räcken och pelare), av aluminium; plåt, stång, profiler, rör o.d. av aluminium, bearbetade för användning i konstruktioner	Koldioxid och perfluorkolväten
7611 00 00 – Cisterner, tankar, kar och liknande behållare av aluminium, för alla slags ämnen (andra än komprimerad eller till vätska förtätad gas), med en rymd av mer än 300 l, även med inre beklädnad eller värmeisolerade men inte försedda med maskinell utrustning eller utrustning för uppvärmning eller avkylning	Koldioxid och perfluorkolväten
7612 – Fat, burkar, flaskor, askar och liknande behållare (inbegripet förpackningsrör och förpackningstuber), av aluminium, för alla slags ämnen (andra än komprimerad eller till vätska förtätad gas), med en rymd av högst 300 l, även med inre beklädnad eller värmeisolerade men inte försedda med maskinell utrustning eller utrustning för uppvärmning eller avkylning	Koldioxid och perfluorkolväten
7613 00 00 – Behållare av aluminium för komprimerad eller till vätska förtätad gas	Koldioxid och perfluorkolväten
7614 – Tvinnad tråd, linor, flätade band o.d., av aluminium, utan elektrisk isolering	Koldioxid och perfluorkolväten
7616 – Andra varor av aluminium	Koldioxid och perfluorkolväten